

Okresný súd Bratislava III
Nám. Biely Kríž 7
836 07 Bratislava III

Sp. zn.: 44C/55/2019

V Bratislave, dňa 22.10.2022

Žalobca: **RNDr. Emil Páleš, Csc.**
nar. 24. januára 1966
trvale bytom Koreničova 11, 811 03 Bratislava
občan SR

Žalovaný: **N Press, s.r.o.**
so sídlom Jarošova 1, 831 03 Bratislava
IČO: 46 887 491
zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I
oddiel Sro, vložka č. 85392/B

ÚTOČNÝ ČLÁNOK DENNÍKA N Z ROKU 2016 - DODATOČNÝ DÔKAZ Č. 17

Dvojmo

16 strán s prílohami zviazanými v jednom kuse:

- Obrazovka z prvej minúty môjho "portrétu" na TA3
- Môj list a email Denníku N z 29.9.2016
- Morvayov článok "Šarlatánstvo otvára dvere fašistom" z 3.5.2016
- Wikipedické heslo "Angelológia dejín"

Horákov článok z 8. apríla 2019 nebol prvým verejným útokom Denníka N na moju osobu. **Už 3. mája 2016 vytlačili článok Petra Morvaya "Šarlatánstvo otvára dvere fašistom". Útoky Denníka N sú dlhodobé a systematické.** Defamačný článok nasleduje vždy potom, čo ma ocení nejaká štátna inštitúcia alebo mainstreamové médium. V roku 2008 útok vyvolalo ocenenie Karlovou univerzitou, v roku 2016 vyzdvihnutie mojej práce na výstave o Etruskoch od generálneho riaditeľa Slovenského národného múzea Viktora Jasaňa. V roku 2019 to bol portrét v televízii TA3. **Mobujú vedenie každej inštitúcie, ktorá ma podporí** – napríklad podľa Morvaya by Jasaň mal odstúpiť z postu riaditeľa pre nekompetenciu.

Vo všetkých prípadoch tieto útoky **sú založené na faktických dezinformáciách a nie len na subjektívnom komentári ku skutočným udalostiam.** Dozvedel som sa o Morvayovom článku s oneskorením a 29. septembra 2016 som požiadal redakciu o komunikáciu a nápravu. E-mailom aj poštou som poslal do redakcie list, ktorý tu prikladám. Dostal ho redaktor, šéfredaktor Matúš Kostolný aj vydavateľ Lukáš Fila. **Nikto neodpovedal** a ja som sa rozhodol nechať to tak. Na súd sa obraciam až v roku 2019, keď som si uvedomil, že útoky neprestanú.

Z článku je vidno, že **Morvay klamal cieľavedome, rovnako ako Horák.** Odvoláva sa totiž hlavne na heslá o mne a mojej práci vo Wikipédii (pozri farebne vyznačené časti) a prehlasuje, že tieto heslá čítal. Wikipedické heslo "Angelológia dejín" tu prikladám. Hneď v úvode hesla čítal, že predmetom mojej práce je striedanie kultúrnych vzorcov, intuitívnych myšlienkových a estetických paradigiem v dejinách. Teda hneď v úvode sa dozvedel, že sa tu nedokazuje, že by tieto kolektívne intuície museli byť zapríčinené nadprirodzenými bytosťami, aj keď sa to v stredoveku tak vysvetľovalo: *"Tieto intuície sú intersubjektívne prežívané ako psychologická realita. Či sú zapríčinené duchovnými bytosťami alebo nejakým hmotným faktorom, zostáva otvorené"*. Videl tam jasne napísané, že odmietam robiť metafyzické závery; že udelenie bludného balvanu Sisyfa za pseudovedecký dôkaz anjelov bol nedorozumením; že s profesorom Mikuleckým sme sa dejinné vlny pokúsili vysvetliť kozmofyzikálnym vplyvom na ľudský neuroendokrinný systém a práve túto prácu ocenila Karlova univerzita.

Morvay vedome napísal opak: *"Pálež objavil pravidelne sa prejavujúci a rozhodujúci vplyv duchovných bytostí – anjelov na ľudské dejiny"*. Z toho ďalej odvodil, že som iracionalista (nepriateľ rozumu) a keďže aj fašizmus mal silnú črtu iracionalizmu (Himmler bol okultista), moja práca vraj dláždí cestu fašizmu. Začal teda nepravdivým predpokladom a pokračoval logicky neplatnou abdukciou k defamačnému záveru. N-Press vydáva celé knihy o správnych zásadách uvažovania a argumentácie – no v šokujúcom rozpore s tým je ich vlastná novinárska prax plná kognitívnych chýb a "argumentačných faulov", ako to sami radi nazývajú.

Pozoruhodné je, že Morvay si je vedomý mojej odbornej biografie. Do roku 1994 som bol vedúcim vedeckým pracovníkom SAV v oblasti počítačovej lingvistiky. Od roku 1994 viem neziskovú organizáciu Sophia, ktorá rozvíja sofiológiu čiže integrálnu filozofiu. Odvtedy vystupujem predovšetkým ako filozof. Morvay to použil proti Jasaňovi, aby ma naďalej nenazýval vedcom: *"Pálež už dávno nevystupuje ako vedec"*. **Takže v roku 2016 si redakcia bola vedomá, že som prešiel z vedy do filozofie. Napriek tomu v roku 2019 celý útok založili na tom, že falošne vystupujem ako vedec** – čiže na obvinení z pseudovedy.

Horákov útok bol od základu celkom pomýlený: vymenovával výsledky štandardnej vedy v mylnej viere, že to majú byť moje vlastné vedecké objavy. **Ako filozof vôbec nerobím vedu, ale len preberám hotové výsledky vedy a zovšeobecňujem ich do integrálnej filozofie.**

Nerobím výskum a nepredkladám vlastné objavy, ale len dávam podnety špecialistom, čo taký výskum musia vykonať. Z mojich myšlienok sa stávajú vedecké poznatky až potom, keď úspešne prešli vedeckým preverovaním. Jediná oblasť, kde robím vlastný základný výskum, sú rytmy v dejinách. No existencia 500-ročných rytmov sa medzičasom tiež stala súčasťou hlavného prúdu vedy, takže ani tu už nejde o nič, čo by som ako vedu prezentoval len ja sám na rozdiel od ostatných.

Horák to vedel nakoniec odo mňa a už predtým z redakcie (dva týždne vopred som všetko pripomenul vedeniu redakcie, ktoré sa aj tak rozhodlo článok vytlačiť bezo zmeny). Horák mal tiež moju odbornú biografiu pred očami po celú prvú minútu môjho portrétu v TA3, na ktorý článkom útočil. Kópiu obrazovky v prvej minúte tu dole prikladám. Čítal tam, že pred rokom 1994 som bol matematik a po roku 1994 sofiológ. Videl tam vymenovaných aj päť univerzít, kde som prednášal: ZČU Plzeň, UP Olomouc, NTNU Trondheim, NUTŠ Kyjev, UK Praha – a predsa ma prezentoval ako niekoho, kto vôbec nemá kontakt s odborným prostredím a žije vo vlastnej myšlienkovvej bubline. Už aj v spomínanej Wikipédii je o mne dostatok informácií – takže Horákova i Morvayova nevedomosť o mojom skutočnom živote a práci je čisto predstieraná, falošná.

Emil Páleš

TA3 20:01

PORTRÉT EMIL PÁLEŠ

- matematik, sofiológ, Kat. umelej int. MFF UK
- 1989 Počítačový model slovenčiny, Jazykovedný ústav SAV
- 1994 časopis a nezisková organizácia Sophia, 2004 škola angelológie
- ZČU Plzeň, UP Olomouc, NTNU Trondheim, NUTŠ Kyjev
- autor kníh Angelológia dejín
- 2008 Cena Zdeňka Kleina - Karlova Univerzita, objav cirkasemimileniálnych rytmov

I PRVOVOLIČOV. • L. ŽITŇANSKÁ UPOZORNILA, ŽE 5. MARCA UPLYNIE TERMÍN NA PODANIE PRIHLÁŠOK KAI

Obrazovka z konca prvej minúty môjho portrétu na TA3

29. septembra 2016

Denník N, redakcia

Matúš Kostolný, šéfredaktor

Lukáš Fila, vydavateľ

Vážená redakcia, vážený pán šéfredaktor,

až teraz ma upozornili na článok Petra Morvaya, „*Šarlatánstvo otvára dvere fašistom*“, ktorý ste zverejnili 3. mája 2016. Značná jeho časť je venovaná mojej osobe. Neobsahuje však autorov *názor* k mojim skutočným činom, ale obvinenie založené na *podvode*. Týmto listom Vás žiadam o nápravu.

Morvay útočí na generálneho riaditeľa Slovenského národného múzea, PhDr. PaedDr. Viktora Jasaňa za to, že si v katalógu výstavy o Etruskoch dovolil spomenúť moju prácu, kde som „*ako prvý prezentoval dôkladnú evidenciu o štatisticky nenáhodnom synchronnom a periodickom charaktere vln tvorivosti v celosvetových dejinách*“. Morvay – ako sám píše – prečítal wikipedické heslo o mojej knihe [Angelológia dejín](#). Pozná preto jej obsah, závery i vývoj odbornej oponentúry k mojej práci. Musel si byť plne vedomý, že angelológia je stredoveká, teologická disciplína, ktorú som si nevymyslel ja a ktorú dnes nikto nepovažuje za vedu v modernom zmysle slova. Ďalej, že náboženské predstavy minulosti sú pre mňa predmetom *skúmania* a nie predmetom *viery*. Dozvedel sa tam, že z empirického pozorovania kultúrnych vzorcov nevyplýva existencia žiadnych nadprirodzených bytostí, pretože na tento omyl všade upozorňujem. Napriek tomu **napísal úplný opak toho, čo čítal**: že angelológiu som si vymyslel ja sám, že ju pokladám za vedu a že predkladám pseudovedecký dôkaz existencie niečoho nadprirodzeného. Nesmiete tvrdiť, **že moje odborné závery sú presným opakom toho, čo ja sám publikujem ako moje odborné závery!**

Bludný balvan od spolku skeptikov bol reakciou na to, že Karlova univerzita ocenila našu prácu s Prof. Mikuleckým cenou Zdeňka Kleina (čo Morvay zamlčal). O pár dní neskôr mi skeptici unáhle udelili bludný balvan, no ako sa ukázalo, omylom, pretože bol založený na novinárskej kačici. Nie ja, ale novinári totiž napísali, že mám vedecký dôkaz existencie anjelov. Morvay založil svoj článok na tej istej dezinformácii, aj keď si prečítal, že už v minulosti bola zdiskreditovaná.

O pravdivosti či dokonca samotnej vedeckosti mojej práce rozhoduje odborný diskurz (konferencie, články v odborných časopisoch) a nie anonymné klebety. Viaceré moje predpoklady boli potvrdené špičkovými univerzitami a sú dnes široko prijímané (hoci mnohé ďalšie sa potvrdiť nemusia). Neexistuje však odborník, ktorý by bol ochotný a schopný na odbornom fóre zastávať a obhájiť tézu, že som pseudovedec. Ak taký existuje – menujte ho! – a tým bude spor medzi nami ukončený, pretože sa preniesie na odbornú rovinu. Literárne počiny klubu tzv. skeptikov vôbec nie sú súčasťou odborného diskurzu (pretože tam je potrebná vecná argumentácia vychádzajúca zo znalostí daného diela). Mali ste pravdivo informovať o skutočných výsledkoch odbornej diskusie.

Samotné wikipedické heslo som si podľa Morvaya napísal sám – hoci stačí prekliknúť na jeho históriu, kde desiatky osôb polemizujú na stovkách strán. Aj keby som ho napísal sám, nemohol by som kontrolovať jeho ďalší vývoj, leda ak presvedčivým argumentom v demokratickej diskusii.

Bezdôvodne, len na základe plytkej a vzdialenej asociácie s „anjelmi“ a ezoterikou, ste moju prácu zarátali medzi pseudovedu, pavenú, bludy, sekty a fašizmus. Rovnako plytkú, hmlisto-asociatívnu logiku má Morvayov záver, že ak som hosťom nejakého rádia, tak súhlasím s jeho koncepciou či dokonca s príspevkami ostatných hostí a tak doň „zapadám“. V skutočnosti som počas relácií v Slobodnom vysielaní požadoval radikálne sprísnenie etických štandardov žurnalistiky a odmietol som spolupracovať, ak nebudú prijaté aspoň ako ideál. Norbert Lichtner, podľa jeho vlastných slov,

kvôli tomu opustil rádio, a zostávajúce vedenie si moje návrhy vzalo za svoje. Konštruktívnou a pravdivou kritikou s úmyslom posunúť veci dopredu som tak prispel v Slobodnom vysielaní k určitému vývoju. Na rozdiel od Denníka N, ktorý takýmito polopravdivými motanicami skôr len ničí, rozoštváva a polarizuje ľudí.

Žiadam Vás teda, aby ste sami navrhli nápravu (a vyvodili dôsledky voči prispievateľom, ktorí namiesto serióznej žurnalistiky narýchlo fabulujú, fantazirujú a hádžu do zavedených škatuliek osoby, o ktorých živote a diele nemajú poňatia). Ak neodpoviete, bude to pre mňa znamením, že nešlo o nedorozumenie, ale o zámernú lož. V tom prípade je tento list otvorený.

S pozdravom, *Emil Páleš*

Predmet: Žiadosť o nápravu

Dátum: Thu, 29 Sep 2016 19:05:28 +0200

Od: Emil Pales <pales@sophia.sk>

Pre: lukas.fila@dennikn.sk, matus.kostolny@dennikn.sk, editori@dennikn.sk

Vážená redakcia,

uverejnili ste závažné obvinenie voči mojej osobe, ktoré ma profesionálne diskvalifikuje ako šarlatána (viz. prílohu)

Žiaľ, je založené na vedomom podvode zo strany autora článku. Ten totiž čítal zhrnutie môjho diela, a zámerne napísal presný opak toho, o čom vedel, že je pravda.

Dúfam, že je možný rozhovor na základe faktov a zdravého rozumu a nezaložíme tým nepriateľstvo, len preto, že Vám bude nepríjemné ospravedlniť sa.

Prídem do redakcie, ak to pomôže.

S pozdravom, *RNDr. Emil Páleš, CSc.*

3. mája 2016 16:57

Šarlatánstvo otvára dvere fašistom

PETER MORVAY

Ani šéfovia popredných vedeckých inštitúcií občas nechápu rozdiel medzi vedou a pseudovedou.

„Univerzitná knižnica v Bratislave je najstaršia a najväčšia vedecká knižnica v Slovenskej republike,“ dočítame sa na webovej stránke tejto „vrcholnej kultúrnej, informačnej, vedeckej a vzdelávacej“ inštitúcie. Lenže práve s vedou a vzdelávaním je to v „univerzitke“ všelijako a návštevník má často dojem, že rozlišovanie medzi vedou a tým, čo s vedou nemá nič spoločné, robí aspoň niektorým (vedúcim?) pracovníkom knižnice veľký problém.

Zarazí už tradičná prezentácia nových prírastkov a kníh odporúčaných čitateľom na nádvorí knižnice. Skutočné vedecké práce tu bývajú v menšine. Prevládajú popularizačné knižky a príručky často veľmi pochybnej kvality, ktoré sa za oberajú rôznymi témami od historických škandálov po módne diéty, produkcia inštitúcií, ako je Matica slovenská, literárne diela občas klesajúce na úroveň červenej knižnice i vyslovene pavedecké záhadologické diela.

„Zaplnili sme planétu podľudmi“

Aby nedošlo k omylu, knižnica má zo zákona dostávať po jednom kuse z každej knihy, ktorú na Slovensku vydajú. Je v poriadku, že uchováva a sprístupňuje všetko, čo dostáva, dokonca aj samotné pseudovedy môžu byť (mali by byť) predmetom seriózneho bádania. Knižnica však týmto spôsobom diela pochybnej kvality či priamo pavedecké bludy svojim čitateľom aktívne núka a odporúča.

Dôvodov na pochybnosti ohľadne kompetentnosti niektorých pracovníkov univerzity je viac. Knižnica poskytuje priestor rôznym vzdelávacím prednáškam a akciám, pričom mnohé z nich sú kvalitné a užitočné. Pravidelne však už roky najviac spolupracuje s veľmi pochybnou organizáciou pod názvom Kultúrna asociácia Nová Akropolis. Podľa Jiřího Koubka z českej Spoločnosti pre štúdium siekt a nových náboženských smerov je Nová Akropolis nadnárodná centralizovaná hierarchicky usporiadaná organizácia, ktorá svoje skutočné ciele tají pred radovými členmi a zúčujemcami, jej zasvätení členovia sa považujú za vyvolených a majú silný sklon k mesiášstvu.

Opisuje ju teda v podstate ako sektu. Organizáciu hlásajúcu oficiálne mier a bratstvo medzi národmi v zahraničí pravidelne obviňujú z toho, že má v skutočnosti blízko ku krajnej pravici. A nie úplne bezdôvodne. „Zaplnili sme planétu podľudmi, ktorí presadzujú svoje beštiálne inštinkty, svoje nečisté umenie, svoju sterilnú politiku, svoju vedu v službách triviality, či dokonca v službách vojnových výtvorov,“ cituje český časopis organizácie jej zakladateľa, argentínskeho filozofa Jorge A. Livragu. Ak slovník niekomu pripomenie Nemecko konca tridsiatych rokov minulého storočia, asi to nebude celkom náhoda.

Vo svojich väčšinou platených kurzoch a prednáškach organizácia propaguje východné náboženstvá, mysticizmus, homeopatiu či astrológiu a sľubuje odhaliť veľké tajomstvá. M na to právo, každý si smie vybrať, čomu chce veriť a čo chce hlásať (v rámci platných zákonov). Rozhodne to však nie je organizácia vhodná na to, aby bola pravidelným partnerom pre verejnú inštitúciu, ktorá sama seba vydáva za vedeckú.

Národné múzeum a anjeli

Pred dvomi rokmi predstavilo Slovenské národné múzeum veľmi zaujímavú výstavu pod názvom Etruskovia z Perugie. Dojem z odborne dobre (aj keď trochu strnulo a nudne) zvládnutej akcie kazil len katalóg výstavy, presnejšie povedané jeho úvod z pera generálneho riaditeľa SNM Viktora Jasaňa.

Ten v katalógu svoje dosť ezotericky vyznievajúce úvahy oprel o slovenského „vedca“ Emila Páleša, „ktorý sa viac ako dvadsať rokov zaoberá angelológiou a vo svojich prácach ako prvý prezentoval dôkladnú evidenciu o štatisticky nenáhodnom synchrónnom a periodickom charaktere vln tvorivosti v celosvetových dejinách“. V preklade z kvázivedeckého jazyka to v podstate má znamenať, že Páleš objavil pravidelne sa prejavujúci a rozhodujúci vplyv duchovných bytostí – anjelov na ľudské dejiny.

Problém je, že Pálešova angelológia rozhodne nie je veda a Páleš už dávno nevystupuje ak vedec. Ak riaditeľ SNM angelológiu považuje za vedu a Páleša za autoritu, na ktorú treba byť hrdý a na ktorú sa môže odvolávať, vrhá to veľmi zlé svetlo na neho i na ním vedenú inštitúciu. Nehovoriac o tom, že to zásadne spochybňuje Jasaňovu kompetenciu, aby najvýznamnejšie slovenské múzeum a jedno z našich najvýznamnejších vedeckých centier vôbec viedol.

Dva príklady popredných, údajne vedeckých inštitúcií na Slovensku, ktorých pracovníci č dokonca šéfovia nedokážu rozlišovať medzi serióznou vedou a pavedami. A ak toto rozlišovanie nezvládnu ľudia, v prípade ktorých by to mal byť základný kvalifikačný predpoklad na výkon ich funkcie a ktorí sú za to platení z peňazí daňových poplatníkov, č možno očakávať od ostatných?

Nejde o neškodné úlety

Český klub skeptikov SISYFOS už roky udeľuje cenu Bludný balvan popredným jednotlivcom a inštitúciám šíriacim bludy a pseudovedy. V roku 2008 bronzový **Bludný balvan** v kategórii jednotlivcov dostal práve Páleš.

Tento rok zlatý Bludný balvan v kategórii družstiev získala Fakultná nemocnica v Hradci Králové za založenie centra čínskej medicíny (bez obvyklej atestácie a nutného odborného posudzovania) a tiež za zámer vzdelávať lekárov v tomto odbore. Vedci udeľujúci cenu upozornili, že mnohé z toho, čo sa u nás predáva ako tradičná čínska medicína,

v skutočnosti vzniklo až v päťdesiatych rokoch. Čína sa vtedy pod vedením Mao Ce-tunga prepádala do krízy, chýbali lieky aj lekári. Aby strana ľudí upokojila a oklamala, oznámila návrat k ľudovému liečiteľstvu, ktoré nič nestálo, a skombinovala ho s pavedeckým mysticizmom a vulgárnym marxizmom. V Česku sa tomuto liečiteľstvu z oficiálnych miest dostáva podpory súbežne s tým, ako tam prezident Miloš Zeman nadšene presadzuje čínsky vplyv a čínske investície.

Ako ukazuje i príklad z Česka, nejde väčšinou iba o neškodné úlety či o nevinnú snahu rozšíriť si obzory a hľadať netradičné odpovede.

Pseudovedy, neodbornosť a iracionalita, ktorú ich nositelia šíria, a tým zároveň aj spochybňovanie skutočnej odbornosti a vedeckých metód, idú ruka v ruku so sklonmi

k extrémizmu a autoritárskej politike. Šírenie pseudovied, konšpiračných teórií a stieraní hranice medzi vedou a pavedou pripravujú pôdu pre extrémizmus a pomáhajú ho legitimizovať v očiach spoločnosti. Možno to robia z presvedčenia, možno z vypočítavosti (pseudovedy a konšpiračné teórie bývajú dobrý biznis), ale určite s vedomím, že ideo spojené nádoby – ak rastie vplyv extrémizmu, rozširuje sa aj priestor pre nich samotných.

Páleš má byť podľa jeho hesla vo Wikipédii pravidelným hosťom Slobodného vysielacza

a niet pochýb o tom, že práve do takéhoto média najlepšie zapadne. Problém však nastáva ak v spoločnosti dochádza k zmäteniu pojmov a hodnôt, ak slabnú alebo úplne miznú hranice medzi tým, čo je veda a čo nie a čo je extrémizmus a čo je demokratická politika.

A k tomu veľmi výrazne prispievajú práve také prípady, aké sme uviedli pri Univerzitetnej knižnici a národnom múzeu – keď sa na legitimizovaní a šírení pavied a mätení pojmov a hodnôt podieľajú inštitúcie, ktoré majú v spoločnosti autoritu alebo aspoň vzbudzujú dojem solídnosti. Rovnako ako miestne či okresné knižnice, ktoré si na besedy pozývajú redaktorov časopisu Zem a vek, takzvané seriózne médiá vysielajúce „populárnovedecké“ záhadologické dokumenty o škodlivosti očkovania či o tajných vedomostiach zakliatych v egyptských pyramídach. Nehovoriac o populárnej moderátorky podporujúcej konšpiračný časopis a hlásajúcej, že žijeme v diktatúre, o jej otcovi – konšpiračnom spisovateľovi a ďalších známych ľuďoch, zabávačoch a televíznych celebritách, ktorí sú pre veľkú časť verejnosti autoritou.

Zodpovednosť

Mnohí ľudia si totiž pletú odbornosť a seriózne vedomosti s tým, že je niekto často na obrazovke, hovorí tam dobre znejúce veci a potvrdzuje im ich predsudky. Extrémizmus pritom zďaleka neznamená len krajnú pravicu. Nie je náhoda, že sa moderátorky Adely Banášovej a jej propagácie konšpiračných teórií proti kritikom zastali najmä predstaviteli slovenskej krajnej ľavice vrátane poslanca Smeru Ľuboša Blahu.

Nejakú mieru zodpovednosti za úspech Kotlebu a jeho fašistov nesieme všetci. Ľudia hlásajúci pseudovedy, ľudia, ktorí pomáhajú tomu, aby sa pavedy stali spoločensky prijateľnými a aby sa zotreli hranica medzi vedou a pavidou, však majú na Kotlebovom vzostupe vinu skutočne veľkú a priamu. Vytvárali atmosféru, ktorá bola nutným predpokladom jeho úspechu.

Mimochodom, heslá vo Wikipédii venujúce sa Pálešovi i Novej Akropolis vyzerajú, ako keby si ich dotýční napísali sami a následne neprešli žiadnym nezávislým kritickým redigovaním. Ďalší príklad toho, ako zdanlivo dôveryhodné inštitúcie legitimujú bludy a pomáhajú extrémistom.

Angelológia dejín

Angelológia dejín je kniha, ktorá zhŕňa výsledky práce slovenského bádateľa, **sofiológa Emila Páleša**. Komplexne **skúma príčiny tvorivosti a psychologické pozadie kultúrnych vln v dejinách**. Porovnáva **osobnostné** typy, kultúrne vzorce a prírodné formy. **Kvalitatívne i kvantitatívne-štatisticky** analyzuje krivky tvorivosti v dejinách kultúry i prírody a nachádza v nich časové pravidelnosti (synchronicity, periodicity). Ukazuje, že tieto zákonitosti boli známe už v staroveku, ako náuka o striedaní duchov času, božstiev a archanjelov, čiže **angelológia**.

Autor predkladá záver, že staroveká náuka o anjeloch nebola čírou fantáziou, ale predvedeckou formou poznania, ktoré malo svoj reálny predmet. Angelológia bola podľa autora **epistemológiou** staroveku. Popisovala vlny **intuícií** a **inšpirácií** v kolektívnom podvedomí ľudstva a cyklické zákonitosti ich striedania. Navonok sa prejavujú striedaním kultúrnych epoch, **estetického** cítenia, náboženských kultov, filozofických intuícií, vedeckých **paradigiem** a politického usporiadania. **Tieto intuície sú intersubjektívne prežívané ako psychologická realita. Či sú zapríčinené duchovnými bytosťami alebo nejakým hmotným faktorom, zostáva otvorené a je potrebné skúmať obe hypotézy.**^[1]

Odborná komunita zatiaľ nedospela ku **konsenzu**, pokiaľ ide o hlavnú hypotézu *Angelológie dejín*. Rad **predikcií** a **retrodikcií** z nej plynúcich však bol potvrdený nezávislými prácami renomovaných svetových expertov vrátane samotných oponentov angelológie. [chýba zdroj]

Obsah

História

Hlavné myšlienky

Angelológia dejín. Synchronicita a periodicita v dejinách.

Prebal druhého zväzku Angelológie dejín, 2012

Autor	Emil Páleš
Pôvodný jazyk	po slovensky, po česky
Krajina vydania	Slovensko
Dátum 1. vydania originálu	2001 – 2012

Slovenské vydania knihy

Prvé vydanie knihy

Edícia	Základy duchovnej vedy
Vydavateľstvo	Sophia
Počet strán	1032
ISBN	<u>ISBN 978-80-970688-1-3</u>

[Prijatie a kritika](#)

[Poznámky](#)

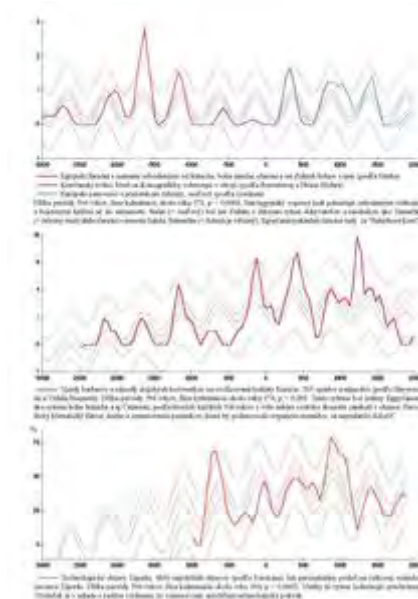
[Referencie](#)

[Literatúra](#)

[Externé odkazy](#)

Pät'storočný rytmus lability politickej moci v Egypte. Graf zo série článkov ocenených cenou Zdeňka Kleina.

Mýtický rytmus násilníckych božstiev Samaela-Sutecha-Nergala sa zhoduje s historicky reálnym rytmom nájazdov a deštrukcie, ale i s pokrokmi technológie.

História

Autor začal knihu písať v roku 1990 a v rokoch 1997 – 2000 kolovala ako rukopis, ktorého časti vychádzali v časopise *Sophia*. V roku 2001 vyšlo prvé jednozväzkové vydanie v slovenčine pod názvom *Angelológia dejín. Paralelné a periodické javy v dejinách*. Novo prepracované vydanie pod názvom *Angelológia dejín. Synchronicita a periodicita v dejinách* vychádza postupne. Prvý zväzok v roku 2004 (len po česky), druhý v roku 2012 (po česky a po slovensky), na treťom sa pracuje^[pozn 1]. Zhmutie niektorých myšlienok v kocke vyšlo pod názvom *Sedem archanjelov. Rytmy inšpirácie v dejinách kultúry a prírody* v slovenčine, češtine, angličtine, nemčine a v ruštine.

Hlavné myšlienky

1. Kultúrne typy zodpovedajú typom osobnosti (napríklad kultúra baroka zodpovedá hysterickkej osobnostnej štruktúre, obsedantno-kompulzívna štruktúra sa prejavila v období absolutizmu a i.).^[2]
2. Kultúrne epochy v dejinách zodpovedajú životným obdobiam v biografii jednotlivca (napríklad romantizmus je puberta dejín).^[3]
3. Kultúrne a prírodné formy sú analogické (napríklad fyziológia, svadobný šat, rituály a správanie tokajúcich vtákov sú komplexnou analógiou vrcholnej gotiky s jej odevmi, trubadúrmi, rytierskymi súbojmi).^[4]
4. Striedanie kultúrnych typov v dejinách vykazuje štatisticky nenáhodnú pravidelnosť: periodicitu (najmä rytmus okolo 500 rokov) a synchronicitu (tvorivosť podobného obsahu vrcholí súčasne a nezávisle od seba na rôznych miestach na Zemi).^[5]
5. Archetypy majú tendenciu striedať sa v istom poradí. Časovú následnosť kultúrnych epoch možno pochopiť z poradia životných období v biografii jednotlivca.
6. V evolúcii prírody možno pozorovať synchronný vývoj, ktorý sa nedá vysvetliť dedičnosťou ani prostredím, ale zodpovedá vyššie spomínaným archetypom (napríklad hromadné rohatenie zvierat od oligocénu, alebo rozvoj hlasových schopností, zdobenia, kvitnutia a emocionálnych väzieb v druhohorách).^[6]
7. Kultúrne epochy vznikajú zdôraznením jedného osobnostného typu či jedného psychologického procesu (napríklad vnímania v baroku, myslenia v osvietenstve, cítienia v romantizme).
8. Zvieracie a rastlinné formy počas evolúcie vznikali somatizáciou (stelesnením) prevládajúcich duševných procesov a foriem správania do fyziológie a stavby orgánov (napríklad orgánová stavba a fyziológia vtákov je zhmotnením zamilovanosti).^[7]

9. Staroveké náboženstvá tieto archetypy poznali a zhustené poznanie o nich nám odkázali v mytologických obrazoch božstiev. Poradie a časové rytmy ich striedania opísali vo svojich náukách o striedaní duchov času (siedmich archanjelov alebo iných bohov). Tieto údaje zodpovedajú skutočným kultúrnym vlnám v dejinách.^[8]
10. Spoločným koreňom týchto náuk je univerzálna intersubjektívna vnútorná skúsenosť, ktorá sa potom druhotne racionalizuje a vykladá v termínoch dobovej a miestnej kultúry. Poznanie o vláde rovnakých duchovných mocností v rovnakých obdobiach explicitne opisujú najmä Babylončania^[9], helénski, arabskí a stredovekí kresťanskí učitelia;^[10] implicitne je obsiahnuté v tradícii egyptskej a židovskej, a zlomkovito je zachytené v tradícii čínskej^[11], indickej a indiánskej (napríklad kresťanskí archanjeli sú len premenovaní pohanskí bohovia – nielen kvôli zhodnej obsahovej charakteristike, ale aj preto, že zjavenia týchto anjelov pokračujú v časovom rytme starých pohanských bohov).^[12]
11. Súčasná svetská aj ateistická kultúra podlieha rovnakým rytmom tvorivosti, ktoré sa predtým v náboženskom kontexte vykladali ako vplyv anjelov. Aj celá sekulárna kultúra je teda podprahovo spoluvytváraná mystickými náboženskými impulzmi (napríklad politické smery sú sekularizovanou formou antických mystérií; divadlo je zosvetštený kult Dionýza a iné).^{[13][14]}
12. Zostáva otvorené, či príčina týchto rytmov je duchovná alebo hmotná. Odpoveď na túto metafyzickú otázku je však menej dôležitá ako skutočnosť, že ide o empiricky pozorovanú zákonitosť s reálnymi následkami. Dôležité je poznať ju a počítať s ňou pri konaní.^[15]
13. Každý archetyp sa prejavuje ako duševná sila, ktorú možno zušľachtiť alebo nechať zhrubnúť a padnúť. Úlohou každej doby je pozdvihnúť pôsobiaco podvedomé vnuknutia do vedomia a premeniť ich slobodnou aktivitou na kultúrnu tvorbu. Vytesnené do nevedomia pôsobia ako deštruktívne spoločenské sily.^[16]

Prijatie a kritika

Názory na Angelológiu dejín nie sú jednotné.

Rad významných zahraničných odborníkov prijal jej pozorovania otvorene a kladne, bez toho aby však zhodnotili dielo ako celok, pretože vo svetovom jazyku mali k dispozícii len jeho časti. Popredný súčasný odborník na historiometriu Dean Keith Simonton^[17] označil zistené dejinné synchronicity za zaujímavé a odporučil ich publikovanie v *Comparative Civilizations Review*.^{[18][19]} Jeden zo zakladateľov chronobiológie, Franz Halberg, potvrdil existenciu 500-ročných rytmov a vytýčil ich skúmanie pod názvom semimilénialne cykly ako novú úlohu chronobiológie.^[20] Posudok povzbudzujúci k ďalšiemu skúmaniu napísal aj Jan Bouzek.^[21] Na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského sa v roku 2002 konalo interdisciplinárne kolokvium k *Angelológii dejín*, z ktorého vyšiel zborník.^[22] Pavol Haviernik tam vytkol rad historických nepresností pri prvom vydaní, ktoré boli opravené v nasledujúcich vydaniach a neovplyvnili výsledok štatistik.^[23] Slovenský biometrik Miroslav Mikulecký sa pokúsil rytmy v dejinách vysvetliť vplyvom periodických kozmofyzikálnych polí na neuroendokrinný systém.^[24] Táto hypotéza bola na Karlovej univerzite odmenená cenou Zdeňka Kleina za najlepšiu transdisciplinárnu prácu v oblasti etológie človeka v roku 2004.^{[25][26][27]}

Spochybňovanie Angelológie dejín sa sústreďovalo najmä na podozrenie, že sa autor dopúšťa selektívneho myslenia pri zostavovaní dát. Dáta však nezostavuje autor sám, ale preberá ich od nezávislých odborníkov. Viktor Krupa navrhol ako kontrolné štúdie Sorokinovu Kultúrnu dynamiku^[28] a Kroeberove Konfigurácie kultúrneho rastu^[29]. Obe tieto štúdie predpokladajú *Angelológiu dejín* podľa Pálešovho názoru skôr potvrdili, napriek všeobecnému očakávaniu, že povedú k ich rýchlej falzifikácii.^[5] Dáta z celého radu štúdií Angelológiu podľa názoru Emila Páleša potvrdili napriek tomu, že boli priamo napísané samotnými oponentmi alebo nimi vybrané ako dôveryhodné.^[30] Ivan Blecha napríklad popiera michaelský rytmus v

dejinách filozofie, ale tento rytmus je podľa Emila Páleša evidentný aj vo *Filozofickom slovníku*,^[31] ktorého spoluautorom je on sám.^[32] Jiří Heřt vo svojom výkladovom slovníku ezoteriky a pavied^[33] predpokladá, že autor Angelológie sa musel dopustiť manipulácie s prameňmi dát. Žiadny skreslený prameň však nenašiel a odmietol ho uviesť.^[34]

Ivan Štampach napísal recenziu, kde Angelológiu hodnotí ako subjektívny autorov konštrukt.^[35] Celkom však zabudol spomenúť a vysvetliť fakt, prečo ju potom potvrdzujú nezávislé dáta z prác desiatok svetových odborníkov v toľkých kultúrnych oblastiach.^[5] Na základe celosvetových synchronicit je napríklad v prvom vydaní (z roku 2001) sformulovaná domnienka, že najpravdepodobnejším datovaním pre stavbu kromlechov ako je Stonehenge, je doba okolo 2500 pred Kr.^[36] V roku 2007 britskí archeológovia odznova preskúmali Stonehenge a zistili, že vrcholná fáza stavby sa skutočne odohrala okolo 2500 pred Kr. a doterajšie datovanie bolo chybné, pretože rádiokarbónové vzorky boli vzaté z nesprávneho kontextu.^[37] I keď ide nesporne o úspešnú predpoveď, ako podotkol k Angelológii Ivan M. Havel, počet úspešných predikcií sa musí posudzovať v pomere k počtu neúspešných predikcií plynúcich z rovnakej teórie.^[38]

Ďalšia námietka zdôrazňuje značnú medzerovitosť a skreslenosť historických záznamov, kvôli čomu na nich nemožno spoľahlivo stavať.^[39] Straty a skresľovanie historických záznamov kronikármi sú však náhodné vo vzťahu k hypotéze^[40] a ich výsledkom by podľa Emila Páleša nemohli byť štatisticky tak nepravdepodobné pravidelné rytmy, keby nemali reálny základ v skutočných udalostiach. Tiež sa namieta, že ľudské úsudky ako „významnosť“ alebo „veľkosť“ filozofov, vedcov, umelcov sú subjektívne a zásadne sa líšia od prírodovedných dát merateľných prístrojmi. Angelológia sa však čiastočne opiera aj o „tvrdé“ dáta (predpovedaný rytmus zmien tvarov kostier v priebehu storočí sa potvrdil^{[41][42]}) a na druhej strane zavrnutie „mäkkých“ dát spochybňuje potom humanitné vedy všeobecne, nielen Angelológiu.

Český klub skeptikov SISYFOS ocenil *Angelológiu dejín* bronzovým bludným balvanom za pavedy v roku 2008. Podľa prejavu na udeľovanom ceremoniáli za pseudovedecký dôkaz existencie anjelov, ktorí nemôžu byť predmetom vedeckého testovania. Autor sám to však netvrdí a zreteľne rozlišuje medzi empirickými výsledkami a ich filozoficko-metafyzickými interpretáciami.^[43]

Predseda českej štatistickej spoločnosti Gejza Dohnal na žiadosť hnutia skeptikov recenzoval skrátenú verziu knihy. Bol silne kritický k použitým štatistickým pojmom a prirovnal ich k neobjektívnej štatistike marketingových sloganov. Zároveň však uznal, že periodicitá aspoň v prípade niektorých dát je „nepopierateľná“^[44]. Jeho kritika však čiastočne vychádzala z mylnej domnienky o znení testovanej hypotézy.^[45] Na druhej strane Páleš súhlasí, že jeho výpočtové nástroje si vyžadujú ďalší vývoj. Štatistickú metodológiu pre Angelológiu dejín v posledných rokoch vyvíjajú profesionálni štatistici.

Biologické a paleontologické tézy vyšli podrobnejšie spracované až v druhom zväzku a odborné recenzie zatiaľ chýbajú.

Konferencia biskupov Slovenska v liste k Angelológii dejín zaujala nasledovné stanovisko: anjeli sú výlučne predmetom viery, ktorej prameňom je biblické zjavenie. Empirický výskum kultúrnych dejín nie je prameňom cirkevného učenia, preto sa ním cirkev nezaobrá.^[46] Naopak Páleš zdôrazňuje ako kľúčový moment práve to, že duchovný a hmotný svet nie sú kauzálne oddelené. Ak anjeli existujú, ich inšpirácie sa musia prejavovať v hmotných dejinách. A ak sa neprejavujú, je to rovnaké, ako keby neexistovali.^[15]

Angelológia dejín je kontroverzná téma široko diskutovaná medzi laikmi.^{[47][48][49][50][51]} Autor zrealizoval na pozvanie stovky prednášok a desiatky televíznych a rozhlasových rozhovorov vo viacerých krajinách.^{[52][53][54][55]}

Svetová odborná obec v súčasnosti už prijíma existenciu 500-ročného cyklu ako fakt. 500-ročný cyklus existuje v slnečnej aktivite, ovplyvňuje klímu a tým i dejiny. Viaceré výskumné pracoviská v paleoklimatológii ho nezávisle potvrdili a doložili z izotopov v letokruhoch a ľadovcoch, peľovej analýzy sedimentov aj magnetometricky zo stalagnitov.^{[56][57]} Dĺžka cyklu ako aj jeho chladná-suchá fáza zodpovedajú predpovedi Páleša a Mikuleckého.^{[26][27]} Semimileniálne klimatické cykly však vysvetľujú cykly rovnakej dĺžky v dejinách iba čiastočne.

Poznámky

1. Stav z roku 2013.

Referencie

1. Angelológia dejín 2, str. 489 – 493
2. Angelológia dejín 2, str. 650
3. Angelológia dejín 2, str. 687
4. Angelológia dejín 2, str. 711
5. Angelológia dejín 2, str. 654 – 672; str. 959 – 998 (diagramy a štatistické výsledky testovania centrálnej hypotézy Angelológie)
6. Angelológia dejín 2, str. 636 – 642; str. 894 – 926
7. Angelológia dejín 2, str. 909
8. Angelológia dejín 1, str. 72
9. HASTINGS, J. a kol. *Encyclopaedia of Religion and Ethics*. Edinburgh : T. & T. Clark, 1913. S. 183 – 187. (po anglicky)
10. TRITHEMIUS, Johannes. *De Septem Secundeis, id est, intelligentiis, sive Spiritibus Orbes post Deum moventibus*. Sponheim : Johannes Trithemius, 1508. (po latinsky)
11. [[Meng-c'|MENG-C']]. *The Works of Mencius*. New York : Dover Publications, 1970. Preložil James Legge. 3B9, 2B13, 7B38. (po anglicky)
12. Angelológia dejín 2, str. 787
13. Angelológia dejín 2, str. 602
14. Angelológia dejín 1, str. 207
15. Sedm archandělů, str. 100 – 108
16. Angelológia dejín 1, str. 323 – 326
17. SIMONTON, Dean Keith. *Dean Keith Simonton, oficiální stránky Kalifornské univerzity* [online]. Davis: University of California, [cit. 2013-01-14]. [Dostupné online](#). (po anglicky)
18. Angelológia dejín 2, str. 494
19. PÁLEŠ, Emil; MIKULECKÝ, Miroslav. Periodic Emergence of Great Historians in the History of Ancient Greece, Rome and China. *Comparative Civilizations Review*, 2006, čís. 54, s. 53 – 62. [Dostupné online](#). (po anglicky)
20. HALBERG, Franz a kol.. Chronoastrobiology: proposal, nine conferences, heliogeomagnetism, transyears, near-weeks, near-decades, phylogenetic and ontogenetic memories. *Biomedicine & Pharmacotherapy* (Reed Elsevier), 2004, roč. 58 dopl. 1, s. 150 – 187. (po anglicky)
21. BOUZEK, Jan. *Posudok na knihu „Angelológia dejín. Paralelné a periodické javy v dejinách.“* [online]. 2002-04-29, [cit. 2013-01-10]. [Dostupné online](#).
22. DANIŠ, Miroslav (vyd.). Paralelné a periodické javy v dejinách. Diskusia ku knihe E. Páleša Angelológia dejín. *Acta historica posoniensia III*. (Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Komenského), 2004.
23. HAVIERNIK, Pavol. Historiografia a angelológia. In DANIŠ, Miroslav. Paralelné a periodické javy v dejinách. Diskusia ku knihe E. Páleša Angelológia dejín. *Acta historica posoniensia III*. Bratislava : Filozofická fakulta Univerzity Komenského, 2004. S. 65 – 69
24. MIKULECKÝ, Miroslav. Solar activity, revolutions and cultural prime in the history of mankind. *Neuroendocrinology Letters*, 2007, roč. 28, čís. 6, s. 749 – 756. (po anglicky)
25. FEDOR-FREYBERGH, Peter G.. Editorial. *Neuroendocrinology letters*, 2004, roč. 25, čís. 3, s. 155. (po anglicky)

26. PÁLEŠ, Emil; MIKULECKÝ, Miroslav. 500-Year Periodicity in the History of Ancient Egypt and China. Androgens at Work?. *Neuroendocrinology letters*, 2008, roč. 29, čís. 4, s. 589 – 597. [Dostupné online](#). (po anglicky)
27. PÁLEŠ, Emil; MIKULECKÝ, Miroslav. Periodic Emergence of Great Poets in the History of Arabia & Persia, China and Japan. *Neuroendocrinology letters*, 2004, roč. 25, čís. 3, s. 169 – 172. [Dostupné online](#). (po anglicky)
28. SOROKIN, Pitirim A.. *Social and Cultural Dynamics: A Study of Change in Major Systems of Art*. New York : Bedminster, 1962. [Cit. 2013-01-12]. [Dostupné online](#). (po anglicky)
29. KROEBER, Alfred Louis. *Configurations of Culture Growth*. Berkeley : University of California Press, 1969. [Cit. 2013-01-12]. [Dostupné online](#). (po anglicky)
30. MURRAY, Charles. *Human Accomplishment: The Pursuit of Excellence in the Arts and Sciences 800 B.C to 1950*. New York : HarperCollins, 2003. ISBN 0-06-019247-X. (po anglicky)
31. BLECHA, Ivan; PÁLEŠ, Emil. *Diskuse k metodologii Angelologie dějin (september 2008 – január 2013)* [online]. [Cit. 2013-01-14]. Strany 31 – 35. [Dostupné online](#). (po česky)
32. HORYNA, B.; ŠTĚPÁN, J.; BLECHA, P. a kol.. *Filosofický slovník*. Olomouc : Nakladatelství Olomouc, 1998. ISBN 80-7182-064-4. (po česky)
33. HEŘT, Jiří. *Andělé a angelologie, Stručný výkladový slovník českých skeptiků* [online]. Praha: Český klub skeptiků, 2008-04-03, [cit. 2013-01-10]. [Dostupné online](#). (po česky)
34. HEŘT, Jiří; PÁLEŠ, Emil. *Diskusia k heslu o Angelológii v slovníku pavied (september 2008 – máj 2009)* [online]. [Cit. 2013-01-15]. S. 5. [Dostupné online](#). (po česky)
35. ŠTAMPACH, Ivan. Recenzia na Angelológiu dejín. *Rozmer*, 2007, čís. 3. [Dostupné online](#).
36. PÁLEŠ, Emil. *Angelológia dejín. Paralelné a periodické javy v dejinách*. Bratislava : Sophia, 2001. S. 446.
37. PEARSON, Mike Parker a kol.. The age of Stonehenge. *Antiquity*, 2007, roč. 81, čís. 313, s. 617 – 639. [Dostupné online](#). (po anglicky)
38. Havel, Ivan M.: Ústna komunikácia pri slávnostnom udeľovaní ceny Zdeňka Kleina. V Prahe 12. marca 2008.
39. BLECHA, Ivan; PÁLEŠ, Emil. *Diskuse k metodologii Angelologie dějin (september 2008 – január 2013)* [online]. [Cit. 2013-01-14]. [Dostupné online](#). (po česky)
40. Angelológia dejín 2, str. 495 – 496
41. Angelológia dejín 2, str. 934
42. KOEPKE, Nikola; BATEN, Joerg. Climate and its Impact on the Biological Standard of Living in North-East, Centre-West and South Europe during the Last 2000 Years. *History of Meteorology*, 2005, čís. 2, s. 147 – 159. (po anglicky)
43. GRYGAR, Jiří; PÁLEŠ, Emil. *Diskuse k udělení bludného balvanu (březen – květen 2009)* [online]. [Cit. 2013-01-10]. [Dostupné online](#). (po česky)
44. DOHNAL, Gejza. Andělé z pohledu statistika, recenze knihy Emila Páleše „Sedm Archandělů. Rytmy inspirace v dějinách kultury a přírody.“. *Zpravodaj SISYFOS*, 2009, čís. 1, s. 9. [Dostupné online](#) [cit. 2013-01-10]. (po česky)
45. PÁLEŠ, Emil; DOHNAL, Gejza. *Korespondence k statistické metodologii*. [online]. [Cit. 2013-01-18]. [Dostupné online](#). (po česky)
46. *Odpoveď generálneho sekretára Konferencie biskupov Slovenska Mons. Mariána Chovanca* [online]. 2005-11-03, [cit. 2013-01-18]. S. 4. [Dostupné online](#).
47. ŠTAHEL, Richard. Vznikla na Slovensku nová vedecká paradigma?. *Hospodárske noviny*, 18. januára 2002, s. 6. [Dostupné online](#).
48. MATEJOV, Radoslav. Anjelská kniha. Recenzia. *Knižná revue*, 28. novembra 2001, s. 5. [Dostupné online](#).
49. ZALKA, Katalin. Návrat angelológie medzi vedy. *Kultúrny život*, 22. novembra 2000, čís. 8, s. 3.
50. DOVALA, Juraj. Anjeli nevymreli.. *Český zápas*, 2004, čís. 84.
51. HLAVATÝ, Pavel. *Recenze: Emil Páleš – Angelologie dějin 1*. [online]. Rádio Vltava, 2005-11-03, [cit. 2013-01-15]. [Dostupné online](#). (po česky)

52. MUCHA, Martin. Anjeli existujú! Rozhovor s angelológom RNDr. Emilom Pálešom, CSc. *Slovenské katolícke noviny*, 2006, čís. 7, s. 8 – 9. Dostupné online.
53. *Rozhlasové príspevky* [online]. [Cit. 2013-01-15]. Dostupné online.
54. *Rozhovory pre tlač* [online]. [Cit. 2013-01-15]. Dostupné online.
55. *Televízne príspevky* [online]. [Cit. 2013-01-15]. Dostupné online.
56. XU, Deke; LU, Houyuan a kol. *500-year climate cycles stacking of recent centennial warming documented in an East Asian pollen record* [online]. Nature Publishing Group, 9. ledna 2014. 4. Dostupné online. (anglicky)
57. ZHU, Zongmin; FEINBERG, Joshua M. a kol. *Holocene ENSO-related cyclic storms recorded by magnetic minerals in speleothems of central China* [online]. United States National Academy of Sciences. 5, s. 852-857. Dostupné online. (anglicky)

Literatúra

- PÁLEŠ, Emil. *Angelológia dejín. Paralelné a periodické javy v dejinách*. Bratislava : Sophia, 2001. 645 s. Dostupné online. ISBN 80-968045-4-5.
- PÁLEŠ, Emil. *Angelológia dejín 1. Synchronicita a periodicita v dejinách*. Bratislava : Sophia, 2004. 480 s. Dostupné online. ISBN 80-968045-5-3. (po česky)
- PÁLEŠ, Emil. *Angelológia dejín 2. Synchronicita a periodicita v dejinách*. Bratislava : Sophia, 2012. 552 s. Dostupné online. ISBN 978-80-970688-1-3. (po slovensky, česky)
- PÁLEŠ, Emil. *Sedem archanjelov. Rytmy inšpirácie v dejinách kultúry a prírody*. Bratislava : Sophia, 2007. 144 s. Dostupné online. ISBN 978-80-968045-7-3. (po slovensky, česky, nemecky, anglicky)

Externé odkazy

- Emil Páleš: *Angelológia dejín. Synchronicita a periodicita v dejinách*. (<http://www.sophia.sk/kniha/angelologia-dejin-2>)
- *Predslov k druhému zväzku Angelológie dejín* (http://www.sophia.sk/sites/default/files/Predslov_sk.pdf)

Zdroj: „https://sk.wikipedia.org/w/index.php?title=Angelológia_dejín&oldid=7320636“

Dátum a čas poslednej úpravy tejto stránky: 17. február 2022, 11:41.

Text je dostupný za podmienok Creative Commons Attribution/Share-Alike License 3.0 Unported; prípadne za ďalších podmienok. Podrobnejšie informácie nájdete na stránke Podmienky použitia.